

Temps de Glòria

Si el passat fóra el present, el present el futur i el futur el passat, a tots ens aniria molt millor, pensava la duquessa. Duquessa era sols un títol buit, una paraula vàcua, tan carent de significat com ho tenia el lloc que deixava un objecte en marxar. Posseïa cert poder, però sols a la nostra memòria, una reminiscència com la que deixava una forta llum gravada a la nostra retina. No era llum, però tampoc era ombra. Però no era res per als qui no havien estat presents durant el resplendor. Per a ells era un lloc més. Era estrany com a la gent li podien resultar indiferents els llocs, els objectes o els moments que tan importants i significatius eren per als altres. ¿És que no deixaven cap petjada, cap rastre d'energia? En eixe cas, no eren res, sols present. Si el present fóra passat... Però el present era present, com solia ocórrer amb la majoria de les paraules, i duquessa era un càrrec buit, per molt que haguera tingut tanta importància en el passat. «Si l'univers va començar amb el Big Bang, o amb la creació de Déu, que més dóna, aquell va ser el seu zènit, el seu clímax, el seu moment de glòria. I aleshores l'univers va irremeiablement cap a baix, sempre cap a baix, a pitjor, fins que un dia no siga res, fins que siga tan vacu i inútil com el fantasma d'una cosa perduda, com la paraula duquessa»

Però clar, el que havia començat amb una paraula sols podia solucionar-se amb paraules, i la dona sabia molt bé que, encara que l'univers fora cap a baix, les paraules permetien transportar-se cap enrere, cap a temps millors, temps de glòria, fins al clarejar mateix de l'univers, quan havia fet eclosió en el seu orgasme de matèria.

Els retalls del castell parpellejaven ocasionalment entre les branques, tímids. En el passat havia sigut imponent, però a la Laura li va semblar que ara es trobava fora de lloc, aïllat per una barrera invisible de la resta del paisatge, com la pantalla desplegable d'un d'eixos llibres als quals podies veure com eren els edificis antigament. En qualsevol moment, en passar la següent corba de la carretera, algú alçaria la solapa i deixaria al descobert les runes darrere. La construcció s'aferrava al turó com un naufrag a un tauler de fusta, i quan per fi el teló dels arbres es va retirar i va poder contemplar el quadre en la seua totalitat, va pensar que la imatge era encara més llòbrega. Va arribar fins al castell, va aparcar i es va aproximar. Cap timbre adornava les grans portes, sols una pesada i sòbria armella de ferro, i quan la Laura la va deixar caure contra la vella fusta del portó i tot el castell va retomar, va desitjar no haver rebut mai aquella maleïda carta. Havia arribat a la seva bústia vestida amb pergamí, amb un segell de lacre amb un blasó marcat. Curiosa, l'havia obert, i havia descobert el missatge, escrit amb una elegant caligrafia, firmada per Amanda Narvespí, duquessa de Vallespí, que la convidava a la seua residència, per una oferta de treball. Amb internet va descobrir amb sorpresa que el castell existia de veritat, i que seguia habitat. Hi havia articles de feia uns anys que parlaven d'una guerra burocràtica per mantenir la propietat dels terrenys -la resta de territoris que havien pertangut a la noblesa eren ara propietat de la Generalitat- però finalment la

família Narvespí havia guanyat el judici, al·legant tindre una mare molt vella i malalta que no suportaria el viatge. I finalment s'havien mantingut allà, inexpugnables, quan tota la resta ja havien abandonat la noblesa, al menys la pròpiament dita. Després de dies de dubtar i dubtar, finalment havia accedit. Necessitava els diners. I allí estava ara, mentre els fantasmes del so acabaven de dissoldre's a l'interior de la fortalesa. El portó va cruixir, i, lentament, es va obrir. Una dona va formar-se en les ombres a l'interior. Era vella i magra, amb braços molt primis i pell pàl·lida i arrugada. Les seues faccions eren dures i severes, i tenia els cabells llisos i descolorits, que emmarcaven un rostre rodó i de llavis molt fins sobre els que destacaven dos ulls clars i blaus com estelles de gel. Va arrufar precisament eixos amoratats llavis al veure-la, i la va contemplar durant uns instants que a Laura li van semblar eterns. Els anys, els segles, les eres van passar sota el jou d'eixos ferrosos ulls, l'hivern se'n va anar i va tornar mil vegades abans d'alliberar-la d'aquella crisàlide atemporal. Has vingut, va dir finalment, constatant un fet. Has tardat. Passa.

Un gran vestíbul la va rebre, una opulenta sala que en el passat hauria degut ser sumptuosa, però que havia abandonat la seua joventut feia molt. El sòl de marbre estava cobert per una grossa pàtina de pols, un sempitern mantell tan sols alterat per les fines petjades d'ella i la dona, màcules a la seua morta perfecció, al seu hermós sudari. Un nebulós sol tractava d'obrir-se pas a través de la claraboia del sostre, bruta i opaca. Esquinçalls de teranyines i estendards queien per igual allà on Laura mirava, i es va adonar que encara que tal vegada aquell lloc havia sigut elegant i luxós en el passat, ja no ho era, i a l'esmoreïda penombra de la vidrera va trobar la paraula que buscava per englobar tota aquella sala. «Decadència».

Per ací, Laura, va dir, i la va conduir fins un saló polsós. «Contempla la glòria de la Casa Narvespí». Però allò no era glòria, era el cadàver de la glòria, les restes putrefactes que encara conserven una certa vivesa, un record d'allò que havien sigut, però que es dirigien inexorablement cap al camí de la descomposició. Sols els carronyers s'aferraven a la carn morta. Aquella no era una casa de Glòria. Era la casa de les Mosques. Per què estic ací? -la va tallar- la dona va parpadejar, sorpresa, no pas molesta, sinó com si haguera oblidat completament la seva presència.

-El nostre ducat va ser gloriós...-va contestar-però el segle vint avança raude cap al "futur"-va pronunciar l'última paraula amb un fàstic profund-i a la nova societat pareix no haver lloc per a l'antiga noblesa. Tots han perdut ja les seues llars ancestrals. Sols quedem nosaltres, i solament gràcies a la mare.

-Ho entenc, però no sé que puc fer jo - en eixe moment, la dona va alçar molt el cap, altiva, i el seu cos va semblar unflar-se i engrandir-se, com un mosquit xuclant sang.

-Tu ens tornaràs la nostra fama i la nostra glòria! -la blanca llum del deliri refulgia als seus ulls mentre parlava, inflant-se més i més amb cada paraula. Va callar brusquement, i es va quedar immòbil durant un instant -Hem llegit sobre tu,

l'escriptora de poc èxit, l'acabada, escriptora d'una sola novel·la - sí, sabien sobre ella- i va sentir-se fortament torbada, i va sentir un sobtat ressentiment cap a la seua amfitriona...encara que ella també ho havia fet. Les dos s'havien investigat mútuament abans d'aquellencontre, amb la completa xarxa d'espies que era internet. Era una idea tan càndida, tan innocent...Les mateixes parets blanques del buscador havien paregut transpirar innocència. Però el que havia estat fent havia sigut informar-se, espia, tal com "elles" havien fet amb ella.

-Vas escriure el Camí de la Pols, el que et va pujar al mateix cim de l'èxit, i a partir d'aquell moment tot van ser decepcions i novel·les intranscendents. Les Cendres del clarejar, Sospir...Mai vas poder replicar eixe primer triomf -va intentar parlar, però la vella la va tallar amb un gest - Sabem que tens problemes de diners. Escriuràs una novel·la que ocòrrega ací, a la mansió. Si tens èxit, el nom de la família recuperarà la seva glòria, i amb els turistes recuperarem la nostra fortuna.

Un llibre? Ja mai s'atrevia a encarar l'ordinador, les pàgines blanques, buides i mudes. Escriure un llibre...De sobte, va sentir un alé al bescoll, que li va provocar un calfred.

-Aquesta és Victòria, la meua germana menuda- va explicar la dona. Es va alçar- Si necessites alguna cosa, pregunta per Amanda. Amanda Narvespí-i va desaparèixer. La Laura es va girar. Una versió més espigada d'Amanda, amb el rostre afilat i els cabells retinguts amb una agulla dalt del cap, la observava insondable. Li va indicar que la seguira, i, després de dubtar un instant, Laura va cedir. Pujaren al segon pis, passant per davant d'un rellotge amb la data paralitzada al tres de juliol del 1971, i una galeria de retrats que mostraven una successió d'ulls blaus destacant sobre rostres afilats i seriosos, tots similars, com germans. Va reconèixer les seves amfitriones. Una tercera les acompanyava, una dona més jove, amb la pell flàcida i penjant, i la mirada perduda. Encara que es trobava al nivell de les altres tres, un quart retrat pareixia mirar-les des de dalt, el d'una dona tan vella i decrepita que sols dos cúmuls de gel sobreeixen d'aquell laberint de cicatrius en el que els anys l'havien convertit. Encara així, preservava cert gest altiu, com una emperadriu o un falcó. Arribaren a una xicoteta cambra sense finestres, i Victòria va assenyalar una bossa que havia deixat damunt del llit. Va veure que dins hi havia roba, vetustos vestits que semblaven medievals. Va voler dir-li que no anava a viure allà... Però Victòria ja s'havia marxat.

«Avui mateix me'n vaig» -va decidir- però va pensar en els seus continuats fracassos, en les factures, en eixe maleït nom als papers de la casa. «Avui mateix me'n vaig» . Però aquell dia no ho va fer, ni al següent. Va conèixer a la tercera de les germanes, que tenia la mirada tan perduda com al quadre. Els seus ulls romanien boirosos, perduts a un món interior, però es va adonar de que, quan es dirigien cap a les flames, refulgien amb una brillantor fosca i torba, i els seus moviments ensopits semblaven avivar-se. Victòria sempre l'acompanyava, però mai parlava. Els dies passaven anodins, sense oferir més consol que l'arribada de la nit. Quan no estava amb elles, mirava fixament la màquina d'escriure d'Amanda, encara verge, o simplement es deixava caure sobre el llit i contemplava el sostre, mentre el

temps crepitava contra les seues orelles com pàgines en cremar, cruixint i florint en fugaces roses negres. Sols amb Amanda podia parlar, però tenia un caràcter canviant i impredecible, pel que Laura sempre començava les converses amb molta cautela. Notava que s'impacientava, i quan li preguntava pel llibre havia de contestar amb evasives i subterfugis. Va escriure sobre amor, guerra, fantasmes i sobre l'assassinat d'una duquessa, però les idees es desfeien quan tractava de desenvolupar-les, com quan havia intentat capturar boira entre els seus dits. No va ser fins molt després quan va comprendre que no podia escriure cap història que no fóra la seua, la que transcorria al seu voltant, la que verdaderament aclamava l'atenció del seu ull d'escriptor. Així començà a preguntar a Amanda per la seua joventut, i aquesta s'embarcava a interminables relats sobre el seu llinatge, la seua mare o qualsevol cosa que hagués ocorregut a la vasta extensió del passat, del que Amanda estava perdudament enamorada. Es va assabentar de que la mare de les tres es deia Glòria, una dona severa però correcta, segons Amanda, i una gran dona que les havia educat per a que no caigueren als pecaminosos vicis del present, i per això les tres s'havien educat a casa. Poc a poc, la Laura va anar construint una història. Parlava de Glòria, una solitària dona que havia criat tres filles en la pobresa més absoluta, tractant de mantenir sencer el castell que representava el seu patrimoni ancestral. Finalment va decidir titularla com Temps de Glòria, amb un triple sentit que esperava que compregueren. Quan la va presentar front a Amanda, aquesta va assentir, satisfeta, encara que tan sols la va fullejar. Mare estarà contenta, va dir, i això va ser tot. Li va entregar els diners en pessetes, per a consternació de Laura, encara que ja no deuria d'haver-li sorprés. Aquella mateixa nit marxaria, per fi, i al dia següent aniria al banc a canviar-les per euros.

Però quan l'endemà estava eixint per la porta, Victòria li va fer un gest per a que la seguira. La va dur fins la torrassa abandonada, Laura mai havia passat per allí abans, i una olor acre i tumefacta la va assaltar. Estava a punt de preguntar quan Victòria, sempre silenciosa, la va interrompre. «Glòria», -va dir-, «el tres de juliol de 1971».

Sis mesos després, Laura conduïa cap a Vallespí, acaçada per un terrible pressentiment. L'havien convidat allà a una entrevista a la mateixa mansió, plena de turistes, on ja es parlava de produir una pel·lícula, o una sèrie. La Laura s'havia dirigit cap allà sense cap pressa quan va oïr el fum, i va veure les cendres que queien en una pluja grisa i morta. Al peu del turó, va veure les grans columnes negres que amortallaven l'antiga fortalesa dels Narvespí, i l'engullien per complet. En pujar el turó va veure els cotxes de la policia i els bombers, i els turistes que fotografiaven l'incendi. La torrassa va cedir i va enfonsar-se sobre un llit de runes candents. Al mirar cap al bosc, va captar una taca, una silueta fugaç de cabells canosos i uns ulls blaus com gotes de gel. «Victòria», va pensar. O Amanda. O Verònica. O Glòria.